„A különbség a között, amit megteszünk, és amire képesek lennénk, megváltoztathatná a világot."

Gandhi

Bevezetés

Szakmai és emberi elkötelezettségem a Szép Ernő Kollégium múltja, jelene és jövője iránt megkérdőjelezhetetlen mindenki számára, aki személyesen ismer. Bízom benne, hogy az érdeklődő olvasó számára is egyértelművé válik, mire végére ér a pályázatom olvasásának.

Az elmúlt 11 évben mindvégig az volt a célom, hogy a Szép Ernő Kollégium értékes tagja legyen a kollégiumi hálózatnak, kiemelkedő szerepet töltsön be a kollégiumi pedagógia nyitottságot, alkalmazkodó képességet igénylő, innovációs folyamataiban.

A 2019/2020-as tanévet egy nagyszabású szakmai rendezvénnyel - Észak-alföldi Regionális Kollégiumi Konferencia, 2019. szeptember 20-21. - kezdtük. Az elégedett vendégek fogalmazták meg, hogy hiánypótló volt, mert szüksége van a kollégiumi pedagógiának szakmai beszélgetésekre, előadásokra, műhelymunkákra, jó lenne, ha gyakoribb lenne a kommunikáció. A másik sikeres nagyrendezvényünk Hajdú-Bihar vármegye 8 és egy vendég, a Szerencsi Középiskolai Kollégium részvételével a 2025. április 03-án megrendezett I. Hajdú Koli Kupa. Nagyon büszke vagyok sikereinkre.

A következő 5 évben nagy hangsúlyt kell helyezni a tanulói létszám csökkenésének megállítására, és minden eszközzel és módszerrel eltökélten küzdeni a létszám növelésére. Optimális lenne a 110-120 fős tanulói létszám 5 kollégiumi tanulócsoportban, ezáltal biztosítva lenne a jelenlegi dolgozói létszám biztos munkahelye is.

Továbbra is arra törekszem, hogy a kollégium a közösségi életre, a toleranciára nevelés színtere legyen. Olyan stabil érzelmi hátteret, biztonságos, és mindenek felett szeretetteljes környezetet teremtsen és biztosítson kollégistáink számára, amely sikeresen készíti fel őket – sok esetben „az otthonról hozottak" pótlásával - az aktív társadalmi szerepekre.

Jó érzéssel tölt el, hogy az elmúlt évek következetes munkája meghozta gyümölcsét. a Szép Ernő Kollégium Hajdúszoboszló város szerves részévé, megbecsült és elismert köznevelési intézményévé vált. Jó a személyes kapcsolatom a város vezetésével, ami fontos nekem, vezetőnek, fontos a nevelőtanároknak és a diákságnak is. Tennünk kell közösen azért, hogy ez így is maradjon, és hosszú távon tovább fejlődjön.

Büszke vagyok arra, hogy az iskola elvégzése után kollégistáink közül többen a hajdúvárosban maradnak: munkavállalókká, letelepedő családalapítókká, adófizető állampolgárokká válnak, akik – reményeink szerint – jó szívvel emlékeznek a kollégiumi alma materben töltött évekre.

Büszke vagyok volt kollégistánkra, Kiss Vivienre, aki Magyarországot képviseli cukrászként Japánban, az oszakai Expo2025. Világkiállításon. Szakmai elkötelezettsége, tudása, alázata, szorgalma és szerénysége példaképként szolgálhat minden kollégistának.

I. A kollégium története röviden

A múlt század derekáig nyúlik vissza a kollégiumi hagyomány Hajdúszoboszlón. A mai Szép Ernő Kollégium elődjének létrehozását az 1947 óta működő gimnázium igénye hívta életre. 1952-ben – a város akkori alpolgármesterének kezdeményezésére – a középiskola vidéki tanulói számára „étkezéses tanulószoba" jött létre. 1953-ban már nevet is kapott az intézmény: Hajdúszoboszlói Állami Középiskolai Diákotthon.

Fontos állomás volt a kollégium történetében 1961. július 10-e. Ekkor avatták kollégiummá a diákotthont. Két év múlva már 175 fő volt a kollégisták létszáma, így a következő évben a mai BSZC Közgazdasági Technikum helyén lévő iskolában 4 tantermet alakítottak át hálóteremmé számukra.

A hatvanas éveket a kollégiummá érés folyamata jellemezte. A fő feladatok között szerepelt az önképzés és a pályaválasztás segítése, a tanulási módszerek és az ösztönző rendszer kialakítása. Beindultak az első szakkörök, kulturális programok. Folyamatos fejlesztések kezdődtek: klubszobát, olvasótermet, mosókonyhát, betegszobát hoztak létre. Továbbra is probléma volt azonban a zsúfoltság.

A város akkori vezetése érzékelve a nehéz körülményeket, 1971-ben döntést hozott egy új, középiskolai kollégium felépítéséről. A terv megvalósult. 1977-ben ünnepélyesen felavatták kollégiumunk mai épületét az akkori Gönczy Pál tér 1. szám alatt.

A kollégium jelenleg is ebben az épületben működik. 1991 óta viseli büszkén a neves magyar író és költő, Szép Ernő nevét, aki a 20. század elején nagy hatással volt a magyar irodalomra. 1996 óta áll Cséri Lajos szobrászművész róla készített szobra az udvaron.

Közel negyedszázada a legnagyobb gondot a csökkenő gyermeklétszám jelenti. A tanulói létszám folyamatos csökkenése miatt a város képviselőtestülete a 2003/2004-es tanévtől összevonta a város akkori két kollégiumát. A Széchenyi István Kollégiumot beolvasztotta a Szép Ernő Középiskolai Kollégiumba. Így 2003. óta a város 3 középiskoláját az egyetlen kollégium segíti a vidéki tanulók továbbtanulásának, kollégiumi ellátásának biztosításában. Sajnos az elmúlt 20 évben folyamatosan csökkent a tanulói létszám. Ennek egyik fő oka az általános demográfiai hullámvölgy. Másrészt a közeli nagyváros elszívó ereje is nagy hatással van a tanulói létszámunkra. A 2024/2025-ös tanévre 89 fő diák költözött be. Jelenleg is a legnagyobb kihívás számunkra a tanulói létszám megtartása, lehetőség szerint növelése.

II. Helyzetelemzés

1. Humán erőforrások

A pedagógiai munka személyi feltételei

2017. január 1-eje óta fenntartónk, a Berettyóújfalui Tankerületi Központ biztosítja a személyi feltételeket a nevelő munkához.

Ezek optimálisan adottak. A 2024/2025-ös tanév kezdetekor a kollégiumi feladatrendszer áttekintését követően két új köznevelési foglalkoztatott alkalmazására kaptam lehetőséget a fenntartótól. A nevelőtestület létszáma így a 2024. szeptemberétől a 8 fő pedagógushoz képest 9 státuszra bővült. A nevelő-oktató munkát 2024. augusztus 1. óta hárman segítik.

A 12 fős köznevelési foglalkoztatotti közösség munkakör (beosztás) szerinti megoszlása:

- ✓ 1 fő igazgató,
- ✓ 1 fő igazgatóhelyettes,
- ✓ 6 fő kollégiumi nevelőtanár, ebből 5 fő csoportvezető (1 fő kollégiumi nevelőtanár 2025. március 4. napjával áthelyezéssel távozott)
- ✓ 1 fő pedagógiai asszisztens,
- ✓ 1 fő kollégiumi titkár,
- ✓ 1 fő ápolónő.

A *rendszergazdai feladatkör* ellátása – a fenntartó által engedélyezett heti 4 órában – a 2018/2019-es tanévtől folyamatosan megoldott. Az elavult számítógéppark, az internet szakadozásai, stb. szükségessé tenné akár a folyamatos rendszergazdai jelenlétet is. De ennek a lehetőségnek is örülök igazgatóként, mert így is nagy segítség szorult helyzetekben. Köszönet érte a fenntartónknak.

A Szép Ernő Kollégiumban 2018 októberétől a fenntartónak köszönhetően lehetőségünk van *iskolapszichológus* foglalkoztatására heti 2 órában. Tapasztalatom szerint folyamatosan szükség lenne az intézményben pszichológus szakemberre. Érzelmi és szociális kontroll nélkül létesített szexuális kapcsolatok, alkoholproblémák, családon belüli erőszak, konfliktuskezelés, indulatkezelés képességének hiánya stb. is jelzik a szakember szükségességét. Egyéni beszélgetések és csoportos foglalkozások keretében foglalkozik a pszichológus a diákokkal.

A pedagógiai tárházat bővíti évek óta a heti 2 órában tartott mozgásművészeti kör *táncpedagógus* irányításával. Az évek során számos kollégiumi rendezvényt (ballagások, Ki mit tud? farsangok) színesítettek a fellépések.

A kollégium pedagógusai a hatályos jogszabályokban előírt végzettséggel rendelkeznek. Valamennyi nevelőtanár pedagógus I. fokozatú.

Ketten főiskolai (egy fő általános iskolai vizuális kultúra tanári, egy fő pedig szociálpedagógus képesítéssel rendelkező) és hatan (heten) egyetemi végzettségűek.

A nevelőtestület szakos összetétele kielégítő. Az informatika, az angol és a német nyelv kivételével az érettségi tantárgyak (magyar nyelv- és irodalom, matematika, történelem) szaktanári igénye lefedett a kollégiumban, így színvonalas szakmai tantárgyi segítséget tudunk biztosítani diákjainknak. A nevelőtestület két tagja szakvizsgázott pedagógus.

Egy fő német nyelvből alapfokú C, egy fő orosz nyelvből középfokú C, egy fő pedig felsőfokú idegen nyelvtudással rendelkezik. Pozitívumként értékelem, hogy az érintett kollégák nyelvismerete aktív, élő. Hiányzik azonban angol és német nyelvszakos vagy legalább nyelvvizsgával rendelkező pedagógus a nevelőtestületből.

A kollégium pedagógusainak szakos megoszlását és idegen nyelv ismeretét a következő táblázat mutatja:

Szak	Végzettség	Nyelvvizsga	Létszám
magyar-történelem, jogász közoktatási vezető-pedagógus szakvizsga	egyetem	orosz középfokú C	1 fő
biológia-földrajz okleveles kollégiumi nevelőtanár	főiskola egyetem		1 fő
fizika	egyetem	orosz felsőfokú C	1 fő
történelem-földrajz	egyetem		1 fő
Kereskedelmi mérnök, közgazdász-tanár, közoktatási vezető	egyetem		1 fő

és szakvizsgázott pedagógus			
szociálpedagógus	főiskola	német alapfokú C	1 fő
testnevelés-földrajz	főiskola egyetem		1 fő
tanító, rajz	főiskola		1 fő

Annak ellenére, hogy a pedagógusok több mint 60%-a már évek óta mentesül a pedagógus továbbképzési kötelezettség alól, számos továbbképzésen, konferencián, műhelymunkán, szakmai napon, bázisintézményi programon rendszeresen részt vesznek kollégáim. A folyamatos megújulási készségben, fejlődési elköteleződésben magam is igyekszem példát mutatni.

2019-2025 között a következő akkreditált - jellemzően térítésmentes - továbbképzéseken vettek, illetve vesznek részt a pedagógusok:

- ✓ 7 fő A pedagógusok digitális kompetenciájának megújítása. IKT eszközök rendszerszerű használata a tanulási-tanítási folyamatban – EFOP-3.2.4-16 – Alapozó továbbképzés
- ✓ 7 fő A pedagógusok digitális kompetenciájának megújítása. IKT eszközök rendszerszerű használata a tanulási-tanítási folyamatban – EFOP-3.2.4-16 – Középhaladó szintű képzés
- ✓ 2 fő Pozitív fegyelmezés – tanulói motiváció
- ✓ 1 fő TeachUp 1: formatív értékelés és személyre szabott tanulás a gyakorlatban
- ✓ 5 fő Komplex Alapprogram – 4 modul
- ✓ 1 fő Testi-lelki egészségre nevelés a pedagógiai gyakorlatban – felső tagozat
- ✓ 1 fő EFOP-1.4.2-16-2016-00002 számú „Esélyt a bihari gyermekeknek II." projekt keretében engedélyezett Önismereti személyiségfejlesztő és kommunikációs tréning
- ✓ 1 fő EFOP-1.4.2-16-2016-00002 számú „Esélyt a bihari gyermekeknek II." projekt keretében engedélyezett Önismereti személyiségfejlesztő és kommunikációs tréning
- ✓ 3 fő A „boldogságórák elméletének és módszertanának elsajátítása a pedagógusok és a diákok érzelmi intelligenciájának valamint pozitív gondolkodásának fejlesztése érdekében
- ✓ 1 fő Mediáció, kommunikáció és konfliktuskezelés a lemorzsolódás prevenciója érdekében

- ✓ 1 fő Együttműködési kompetencia fejlesztése a lemorzsolódás ellen a képszerűség eszközeivel
- ✓ 1 fő Bűnmegelőzés az iskolában – kompetenciafejlesztő és módszertani továbbképzés
- ✓ 1 fő Gyermek- és ifjúságvédelem a köznevelési intézményekben
- ✓ 1 fő Hogyan bánjunk az Alfa és a Z generációval?
- ✓ 1 fő Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
- ✓ 1 fő Digitális kompetenciák fejlesztése az RRF-1.2.1 projektben
- ✓ 1 fő Fejlesztő pedagógus – folyamatban

A fentiekben felsorolt továbbképzések legalább 30 órás továbbképzések, van köztük 60 órás és 120 órás is.

Pedagógusok életkor szerinti megoszlása:

35-40 év között	1 fő
50-55 év között	2 fő
60-65 év között	5 fő

A fenti tábla jól mutatja, hogy a pedagógusok 62,5%-a a következő néhány évben nyugdíjba vonul. A nevelőtestület életkor fája az elöregedést tükrözi. Az átlag életkor 56 év. Ez a vezető számára számos kihívást jelent. Egyfelől az idősödő pedagógusok fizikális és mentális egészsége és általános jóléte közvetlen hatással van az intézmény pedagógiai teljesítményére. Ennek érdekében igyekszem olyan csapatépítő, motiváló programokat szervezni, amelyek egészségmegőrzők és javítók. Olyan feladatokat adok vezetőként minden kollégának, amelyekben „jól érzi magát".

Másfelől a vezetőnek azzal kell számolnia és előre terveznie, hogy néhány éven belül a nevelőtestület közel kétharmada a nyugdíjazások miatt kicserélődik. Fiatal, tehetséges, a kollégiumi pedagógia iránt elköteleződött pedagógusokat kell megnyernie. Ehhez számos módszert és stratégiát kell bevetnie. Amit állami fenntartású intézmény vezetőjeként tehetek, hangsúlyt helyezek a továbbképzési lehetőségekre, ezzel támogatom a fiatal kolléga szakmai fejlődését, karrierfejlődési lehetőségét. Továbbá szakmai támogatást, mentorálást biztosítok számára oly módon, hogy a tapasztalt pedagógusok segítik az új kollégákat a szervezeti kultúra, a hagyományok megismerésében, adaptálásában. Egymás foglalkozásainak látogatásával, belső továbbképzések megszervezésével is sokat tanulhatnak egymástól.

A vezető számára fontos, hogy folyamatosan visszajelezzen, elismerjen, sikerre vigye a pedagógusok szakmai megújító törekvéseit, hiszen a Z és Alfa generáció egészen más eszközökkel és módszerekkel közelíthető meg, mint az előző generációk.

A nevelőtestület a nemek arányát tekintve 50% nő, 50% férfi.

Fontosnak tartom, hogy a hatvanasok kétharmada a kollégiumi nevelőmunka iránt több évtizede elkötelezett pedagógus. A Szép Ernő Kollégium nevelőtestülete gyermekcentrikus, szakmailag jól felkészült, innovatív pedagógusokból áll. A következő években is arra törekszem, hogy jó munkahelyi légkörben, az elmúlt évek során szakmailag nagy tudású, a diákok érdekeit szem előtt tartó, összekovácsolódott testület segítse diákjaink magabiztos felnőtté válását.

A kollégiumban 3 fő (pedagógiai asszisztens, ápoló és kollégiumi titkár) segíti a nevelő-oktató munkát. Munkájukra a lelkiismeretesség, pontosság és a gyermekközpontúság jellemző. Vezetőként számíthatok rájuk a kollégiumban folyó pedagógiai munka segítőiként is.

A működtetés/üzemeltetés személyi feltételei

Korábban a települési önkormányzat fenntartásában és működtetésében volt a kollégium. 2013-tól a Debreceni Tankerületi Központ, 2017. január 1-jétől a Berettyóújfalui Tankerületi Központ fenntartásában működik.

A kollégiumban üzemelő 650 adagos konyha, az épület földszinti két folyosója és az 1/A szint a tulajdonos önkormányzat fenntartásában/működtetésében maradt, ami a hétköznapokban többször okoz kisebb-nagyobb fennakadást. Az önkormányzati költségvetési szerv, a Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Intézmény (HGSZI) vezetőjével jó a munkakapcsolat, az esetleges viták ellenére végül mindig meg tudunk egyezni.

Tovább árnyalja a képet, hogy 2017 nyarán a takarítást és a karbantartást a fenntartó kiszervezte. Így a 3 fő takarító a TÖMB 2002Kft. munkavállalója. Lelkiismeretes, gondos munkát végeznek a tanulók otthonos környezetének kialakítása érdekében, a hétköznapokban éppúgy, mint nagytakarítások idején.

A kollégium szállásadói tevékenységet is folytat, az évek során valamennyi vendég elégedetten távozott tőlünk, dicsérte a tisztaságot, a dolgozók kedvességét. Jóleső érzés számomra, hogy a bevételeinkkel hozzájárulhatunk a fenntartói költségvetéshez.

A kollégium 2 fő portással (akik egyben a földszinti területeket takarítják is) és egy fő udvaros – karbantartóval rendelkezik. A karbantartó kisebb, könnyebben elhárítható hibákat hárít el egymaga (például egy égő csere vagy egyszerű dugulás elhárítás, stb.).

A nagyobb, eszközöket igénylő karbantartási feladatokat a TÖMB 2002Kft szakembere látja el, aki hetente érkezik az intézménybe, és a karbantartó füzetbe vezetett észlelt hibákat javítja. Természetesen van lehetőség azonnali segítségkérésre abban az esetben, ha élet – vagy balesetveszélyes helyzeteket okoz egy-egy működési/műszaki hiba.

2. Diákok összetétele

Demográfiai mutatók

Negyedszázada és jelenleg is, a legnagyobb gondot a csökkenő gyermeklétszám jelenti. A kollégium tanulóinak létszáma a 2010-es években 120-140 fő között ingadozott. Ez a szám az utóbbi 5 évben 102-120 főre csökkent. A beiskolázási és férőhely-kihasználtsági mutatókon nem javított lényegesen a 2003-as kollégium összevonás sem.

A csökkenés együttesen magyarázható a demográfiai mutatókkal (demográfiai hullámvölgy), a közlekedés fejlődésével, az új középiskolák létrehozásával (Derecske, Nádudvar), a közeli nagyváros elszívó erejével, (ahol az utóbbi 5 évben 40%-kal nőtt a szakképző iskolákba járó diákok száma, mintegy 7.000 főről 12.000 főre), valamint a szülői gondolkodás változásával.

A nevelőtestület tagja és személyesen én is minden év őszén több település iskolájába látogatunk el osztályfőnöki órákra vagy szülői értekezletekre. A 7. és 8. évfolyamos diákoknak és szüleiknek tájékoztatót tartunk, próbáljuk meggyőzni őket a kollégiumi nevelés előnyeiről. Kiemelt közös feladatnak tekintem a „tagtoborzás" kiterjesztésével (Facebook, Instagram, TikTok) a létszámcsökkenés megállítását, lehetőség szerint a tanulói létszám növelését. További módszer lehet a debreceni középiskolákba felvett, de kollégiumi ellátást nem kapott vidéki tanulók megnyerése. A cél reális, az utóbbi években debreceni középiskolásaink vannak több középiskolából (az idei tanévben a Medgyessyből, a Barossból, a Mechwartból, a Diószegiből és a Szent Lászlóból).

Az utóbbi években a kollégium bázis iskolája, a BSZC Bocskai István Szakképző Iskola veszített látványosan tanulói létszámot. Ez a magyarázata a kollégiumi tanulói létszám csökkenésének. Közel felére csökkent a Bocskais létszám az elmúlt években, ugyanakkor a másik két hajdúszoboszlói középiskola (Hőgyes E. Gimnázium, BSZC Közgazdasági Technikum) diákjainak létszáma évről évre stabilitást mutat. Bízom benne, hogy megújuló módszerekkel és eszközökkel javulni fog a Bocskai beiskolázása, és ez által a Szép Ernő Kollégium is több vidéki diákot vehet fel az iskolából.

Tanulói összetétel

A város mindhárom középiskolájából érkeznek kollégisták. Sajnálatos, hogy a Hőgyes Endre Gimnázium tanulóinak létszáma nagyon alacsony (6-9 fő) holott a vidéki tanulók aránya közel 40 %-os. Igaz, az utóbbi években a gimnázium beiskolázási körzete leszűkült a helyi, és szűk körzeti diákokra. Ez a jelenség nem a gimnázium sajátja, általában jellemző a kisebb települések középiskoláira. Korábban már említettem a nagyváros elszívó erejét: a debreceni szakképzésben a tanulói létszám 7.000 főről 12.000 főre növekedett néhány év alatt.

Diákjaink több mint szakközépiskolába jár, 40%-a technikumba és csupán 8%-a gimnazista.

Az 50-es években Hajdúszoboszló vonzáskörzetéből - Nádudvar, Kaba, Püspökladány – érkeztek a diákok. A 70-es években már 15-20 település tanulóinak - köztük más megyéből érkezetteknek is – biztosították a kollégiumi ellátást.

Napjainkban még több mint 40 településről érkeznek kollégistáink. Ugyanakkor mára elmaradtak a korábbi évtizedek egyes településeiről (például Hortobágy, Nyíradony) érkező diákok, egyidejűleg újak kerültek a látóterünkbe (Sárrétudvari, Biharnagybajom, Báránd, Szerep, Nagyrábé, stb.).

Jellemző tendencia volt az elmúlt évtizedben a város mindhárom középiskolájában, hogy a jó képességű vidéki tanulók száma lecsökkent, helyüket azok a diákok vették át, akik vagy helybeliek, vagy a környező településekről, 15-20 km-es körzetből járnak be. A tanulói létszám csökkenése különösen a Bocskaiban volt jelentős, tíz év alatt majdnem a felére csökkent a létszám.

Diákjaink családi háttere, szociális helyzete az utóbbi években sokat változott. Egyre több olyan diák érkezik a kollégiumba, aki otthonról sajátos szociokultúrát hoz, és csak következetes pedagógiai szemlélettel és tettekkel lehet elmozdítani, ahogy szoktam mondani „megszelídíteni" ezeket a beidegződött viselkedési mintákat, hosszú időbe telik szinkronba hozni a kollégiumi értékeket a hozott háttérrel.

A 2024/2025-ös tanévben az októberi adatok szerint kollégistáink 24%-a (21 fő) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 4,4%-a (4 fő) hátrányos helyzetű és 19%-a (17 fő) halmozottan hátrányos helyzetű.

A kollégiumban 5 fő csoportvezető irányításával működik az 5 kollégiumi tanulócsoport, jelenleg kettő fiú és három leány. A tanulócsoportok induló létszáma megfelel a jogszabályokban előírtaknak.

A tanulók általános iskolából hozott tudás és képesség szerint is vegyes összetételűek, így az egyes tanulócsoportok nem azonos problémákkal küzdenek. A nevelőtanároknak személyre szóló fejlesztési célokat kell kidolgozniuk annak érdekében, hogy minden tanuló meg tudja valósítani elképzeléseit, terveit. A tanév elején készített egyéni fejlesztési terveket a tanév során két alkalommal egészítik ki a csoportvezetők, hogy minél összetettebb képet kaphassanak az adott diákról. Így a tanári segítség is hatékonyabb lehet.

Az eredményességi mutatók tekintetében a legátfogóbb adat a tanév végi kollégiumi tanulmányi átlag. Jól láthatók az elmúlt 5 évi eredmények a következő diagramon:

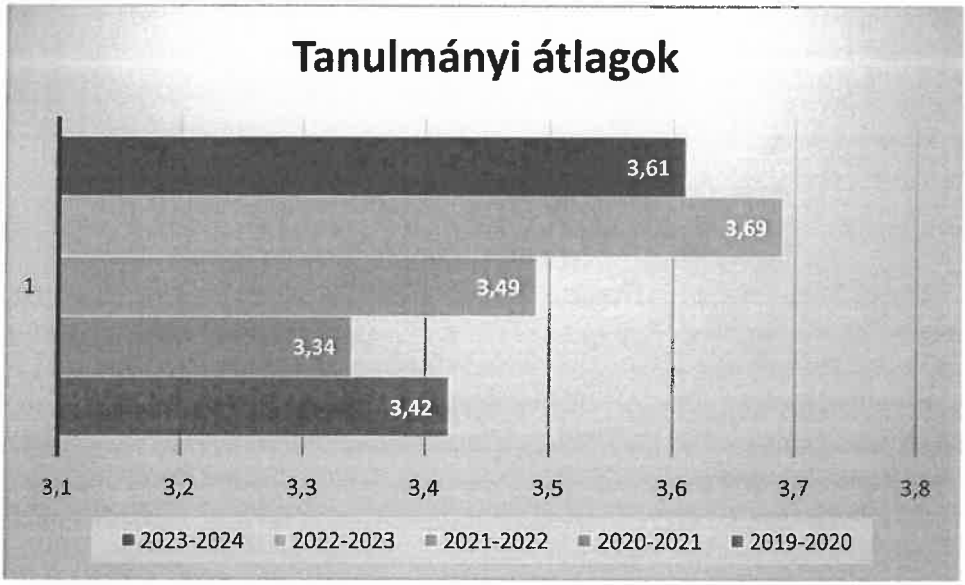

A bukott tanulók létszáma is fontos adat:

Folyamatos kiemelt közös feladatunk a tanulás eredményességének javítása, a bukások számának csökkentése. A tanulmányi eredmény javulásának egyik feltétele az iskolába járási fegyelem javítása, az igazolt és igazolatlan hiányzások csökkentése. Ezt a tanév kiemelt feladataként a nevelőtestület megfogalmazta.

Kollégistáink két idegen nyelvet - angolt és németet - tanulnak. A gimnáziumi tanulók mindkét nyelvet, a technikumokba és a szakközépiskolákba járó diákok egy-egy nyelvet tanulnak az iskolában. Angol nyelvet a diákok 75 %-a német nyelvet 25 %-uk tanulja. Egy tanulónk rendelkezik felsőfokú (C2) komplex nyelvvizsgával angol nyelvből. Diákjaink többsége nem hozza magával otthoni értékként a nyelvtanulás/nyelvtudás fontosságát, holott ma már elemi elvárás legalább egy idegen nyelv, leginkább az angol középszintű ismerete. A Közgázos és Bocskais diákok görögországi Erasmus programja többeket döbbent rá az idegen nyelvtudás hasznosságára. Ezt a felismerést kell nekünk erősíteni, hogy minél több kollégista kapjon kedvet megpróbálni legalább a B2-es nyelvvizsga letételét.

Az egészségnevelést nagyon komolyan veszi a nevelőtestület. Harmadik éve működik éves munkaterv szerint az Egészségnevelési munkacsoport.
Az egészséges életmód egyik leghatásosabb motiválása a rendszeres sportolás, mozgás. Többek között erre hívta fel a figyelmet a Hajdú-Bihar vármegye kollégiumai között rendezett I. Hajdú Koli Kupa sportverseny, amely hagyományt szeretne teremteni a kollégiumok közötti nemes verseny, egymás jobb megismerése céljából.
Egyre több diákunk veszi igénybe a kondi termet az új, fiatal kollégánk irányításával.

A kollégium Pedagógiai programja, az éves munkatervek tartalmazzák azt a gazdag programkínálatot, amelyet évek alatt fejlesztettünk a kollégiumban. Néhány egészségneveléssel kapcsolatos programunk, a teljesség igénye nélkül: a víz fogyasztásának fontosságára hívja fel a figyelmet a Happy Hét programsorozat, tavaszi véradás, orvostanhallgatók interaktív előadása az egészséges párkapcsolatról, szexualitásról, a tej világnapja, a diabétesz világnapja stb.

Az egészségnevelés mellett másik kiemelt kollégiumi pedagógiai területünk az ÖKO-csoport által összeállított fenntarthatósági éves munkaterv, amelynek keretében olyan fontos fenntarthatósághoz kapcsolódó programok valósulnak meg évek óta, mint a fenntarthatósági témahét programjai, a hulladékcsökkentési hét, TeSzedd! - önkéntesen a tiszta Magyarországért projekt, hogy csak néhányat említsek. Diákjaink érzik, hogy ezek a programok az ő jövőjükről szólnak. Érdeklődők, nyitottak a témával kapcsolatos kezdeményezések iránt, figyelmüket igyekszünk kiaknázni.

3. *Tárgyi feltételek*

Környezeti adottságok

A Szép Ernő Kollégium környezeti adottságai jók, legfőbb tartalmi elemei a következők:

- ✓ Városközpontban helyezkedik el.
- ✓ Mindhárom iskola közel van – 15-20 percen belül gyalog megközelíthető.
- ✓ Debrecen és Hajdúszoboszló kulturális adottságai kiemelkedők.
- ✓ Jó a tömegközlekedés az agglomerációban.
- ✓ Könyvtár van helyben, illetve városi könyvtár, kulturális központ, rendezvényház is nyitott a kollégisták számára.
- ✓ Termál-és gyógyfürdő, uszoda, kalandpark, sportolási lehetőség változatosan adott.
- ✓ A kollégista tanulók ki tudják használni a tanórán kívüli, az iskolák nyújtotta lehetőségeket (emelt szintű érettségi előkészítők, sportkörök, felzárkóztató programok, szakkörök).

Az épület adottságai

A kollégium 1977-ben épült. Az eltelt közel ötven év igénybevétele leamortizálta az épületet. Ma már napról napra kell szembesülnünk mindazokkal a problémákkal, amelyek az ilyen típusú épületekre jellemzők, például a szigetelés, az elektromos hálózat, a fűtési rendszer, a nyílászárók, stb. korszerűsítési igénye.

A legnagyobb gondot a fűtés és a villamos rendszer elavultsága jelenti. 2007-ben már szükségessé vált a kazán cseréje, de a majdnem 50 éves radiátorok bármely pillanatban gondot okozhatnak. A villanyhálózat pedig nem bírja már el a számítógépek, az 5 tv és közel 70 helyiség egy időben történő világítását. Valószínűsíthető, hogy ez a fő oka az égő cserék kiemelkedően magas számának.

Az intézmény épületenergetikai fejlesztése, korszerűsítése, lehetőség szerint megújuló energiaforrás hasznosításával kombinálva, elodázhatatlan.

A kollégium épülete négyszintes. A három emelet két-két elkülönült szintjén összesen 54 lakószoba (135 férőhely) található, mindegyik erkélyes. Megoldásra vár már kezdetektől a nemenkénti fizikális elkülönítés a foglalkozásokon kívüli időszakban, különösen az éjszakai órákra vonatkozóan.

Az épületben – külön bejárattal – szolgálati lakás található, amellyel a tulajdonos önkormányzat rendelkezik.

A kollégium az ingatlan nyilvántartásban önálló helyrajzi számmal rendelkezik, annak ellenére, hogy fizikálisan egy udvaron található a szomszédos Közgazdasági Technikummal. Az iskola vezetőjével egyeztetve a sportpályát az iskolán kívüli időszakban kollégistáink használhatják sportolásra. Esténként focizni járnak le a fiúk egy férfi tanár kíséretében.

Helyiségek, berendezések

A diákok számára 45 szoba áll rendelkezésre. Az épület 52 szobájából (45 szoba a diákoké, 5 nevelői és 2 vendég) a legtöbb három férőhelyes. Néhány szobában hagytuk meg az emeletes vaságyakat, arra gondolva, hogy négyfős baráti társaságok szeretnének egy szobában lakni. Ez nagyon ritka, de előfordul. A szobákban egyébként három heverő, asztal és három szék, faliújság, polc, némelyikben olvasólámpa található. A 4 férőhelyesre tervezett 12,5 m^2-es szobák szűkös körülményeket biztosítottak. Ezért az elmúlt években a fenntartó jóváhagyásával két ütemben hajtottunk végre komfortosítási programot. Ennek eredményeként otthonosabbak lettek a szobák három férőhelyesként biztosítva a kényelmesebb lakhatási feltételeket.

Szintenként vizes blokkok, egy-egy kiskonyha hűtőszekrénnyel és mikrohullámú sütővel, tágas és világos tanulószoba, egy-egy nevelőtanári szoba és két szinten egy-egy kistanuló helyiség található. Utóbbi alkalmas szakköri vagy más csoportos foglalkozás megtartására, egyéni felkészítésre, beszélgetésre, szülőkkel való konzultációra

A földszinten ebédlő, klub-, kondi-, pingpong- és közösségi tér, kiskonyha, nevelőtanári, titkársági, igazgatói, helyettesi iroda, valamint könyvtár és olvasóterem kap helyet.

Ezek a helyiségek biztosítják diákjaink számára a lakhatáshoz, az étkezéshez, a tanuláshoz, és a kollégiumi foglalkozások megtartásához, azaz a szakmai munkához szükséges alapfeltételeket.

A földszint további kiszolgáló helyiségeivel, így a 2 vendégszobával, a raktárakkal, a műhellyel és az ápolói szobával tovább bővül a hasznosult helyiségek száma. Az épületben működő főzőkonyha és ebédlő fenntartója és működtetője a Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Intézmény.

Az intézményben a lakószobák, vizesblokkok és a szakmai munkát szolgáló további helyiségek felújítása, karbantartása kapcsán történtek kisebb-nagyobb munkálatok, ezek közül néhányat szeretnék is kiemelni:

- a Kenézy utcára néző (K-i) homlokzaton a tanulószobai fém-üveg szerkezetek cseréje műanyag nyílászárókra, egyben a kapcsolódó szigetelési és egyéb munkálatok elvégzése,
- az épület „B" oldalán lévő erkélyek felújítása: a korlátok cseréje, az azokat tartó acél szerkezet festése, az erkély beton elemeinek javítása és pótlása,
- a Közgazdasági Technikum udvara irányába vezető csapadékvíz-elvezető cső dugulásának elhárítása, az érintett rész felújítása,
- az épület biztonsági kamerarendszerének felújítása, illetve bővítése (új kamerák és a korábbinál kétszer nagyobb kapacitású központi egység telepítése),
- a riasztórendszer leválasztása a konyhai rendszerről, a meglévő riasztórendszer leszerelése és új rendszer kiépítése,
- a szobákban és a vizesblokkokban található flexicsövek cseréje,
- a vizesblokkok tisztasági festése évente.

Bízom benne, hogy lehetőség lesz a megkezdett munkák folytatására, és az „A" szint erkélyeinek felújítására is sor kerül, hogy az épület egységes homlokzati képet kaphasson.

A tárgyi ellátottság (bútorzat, nevelést-oktatást segítő taneszközök, használati tárgyak) az elmúlt években javarészt pótlás, ráfordítás és felújítás nélkül folyamatosan amortizálódott. Bár a tanulói szobai nehézkes, 70-es évekbeli tanulói asztalait le tudtuk cserélni, van még teendőnk bőven. A bútorzat (lakószobai és tanulószobai egyaránt) egy része közel ötvenéves, cserére szorulnak az ágynemű garnitúrák, a plédek, a függönyök és a faliszőnyegek, a szobai asztalok és székek, szükség lenne minden szobában az ágyak melletti olvasó lámpákra, a beépített szekrények is nagyon megviseltek, stb.

A fenntartó a kis tárgyi eszközöket (vasaló, ruhaszárító, vízforraló, hajszárító) és sporteszközöket (pingpongütők és labdák, kézilabdák, kézi súlyzó, focilabdák) szükség szerint biztosítja a kollégistáink számára. Ezek az eszközök kollégisták életének otthonosabbá tételét szolgálják.

Az iskolákkal szemben lépéshátrányban vagyunk az infokommunikációs eszközök terén. A számítógéppark 90%-a amortizálódott, akadozik a vezetékes internet szolgáltatás. Megoldásra vár a telefonközpont működőképességének helyreállítása is.

A 2015 januárjában üzembe helyezett nagyteljesítményű fénymásoló gép éppen 10 évet szolgált. 2025-ben cserére szorult.

Az éjszakai ügyeletes tanárok számára a nemenkénti vizes blokk, a férfi nevelőtanárok számára a külön WC helyiség biztosítása is még mindig időszerű. Az A oldalakon lehetne vizes blokkot kialakítani a nevelőtanárok számára. Remélem, a következő ciklusban lesz rá lehetőség.

Összegezve a tárgyi feltételek jelenlegi állapotát, elmondható, hogy a kisebb-nagyobb felújítások ellenére továbbra is nagy szükség lenne egy átfogó külső és belső felújításra. Bízom benne, hogy a közeljövőben lesz lehetőség pályázati úton, a tulajdonos önkormányzat és a fenntartó/működtető tankerület összefogásával a felújításra. Addig is a kollégium épületének és berendezéseinek állagmegóvásáért, tisztaságának és esztétikumának a megtartásáért mindenkinek komoly erőfeszítéseket kell tennie, a pedagógusoknak elsősorban a tanulók hatékonyabb környezeti és esztétikai nevelése jegyében.

4. A nevelő-oktató munka

A csoportvezetők szeptember hónapban minden tanévben a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai Programra és az éves munkatervre épülő csoportra vonatkozó terveket elkészítik, elvégezik a szokásos adminisztrációs munkákat. Elkészül az Egészségnevelési munkacsoport és az ÖKO-csoport éves munkaterve is. Az éves munkatervek vezetői ellenőrzést követően jóváhagyásra kerültek.

A különböző kollégiumi foglalkozások tervezete (tematikus, boldogság óra, szabadidős foglalkozások, egyéni törődés, korrepetálás) is elkészül szeptember első felében.

Szeptember első napjaiban a kilencedikesek körében szövegértés/helyesírás, matematika és idegen nyelvi tudásszint felmérést végzünk. Az eredmények alapján szervezünk minden tanévben a szükségleteknek megfelelően felzárkóztató csoportokat.

Éppen 10 éve, 2015. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján először rendeztük meg a „Ki mit tud?" tehetségkutató házi versenyünket. Az idén a 10. alkalomra került sor.

Kollégistáink számára évek óta „házhoz hozunk" olyan – civil szervezetek által közvetített – ismeretterjesztő előadásokat, amelyek jórészt a tematikus foglalkozások témaköreire építenek, és a hagyományos tanári közlés mellett más módszerekkel és szemlélettel közelítik a fiatalokat

foglalkoztató témákat. Az eddigi témák között a drog, az egészséges szexualitás, a pályaválasztás, az elsősegélynyújtás alapjai szerepeltek.

Évek óta interaktív csoportfoglalkozás keretében látogatja körbe a Hajdúszoboszlói Rendőrkapitányság rendőr századosa a tanuló csoportjainkat, és a bűnmegelőzés kapcsán beszél az áldozattá és sértetté válás veszélyeiről, következményeiről.

A több mint 6000 kötetes könyvtárunk gyöngyszeme a kollégiumnak. Az olvasáson túl különböző foglalkozásokat tartunk az olvasóban.

Ebben a tanévben legnépszerűbb sportköreink a fiú labdarúgás és az asztalitenisz. De csocsózni nagyon szeretnek diákjaink. Ezekhez a sportokhoz megvannak a személyi és eszköz feltételek is. Egyre több lány és fiú veszi igénybe a kondi termi lehetőségeket is. Fiatal új tanárunk segíti szakszerűen a munkát. Tavasszal több házi bajnokságra kerül sor.

Kiemelt rendezvényeink hagyományosan: a Koli7 (egészségnap, sportnap, az elsősök bemutatkozása, diszkó), őszi kollégiumi kirándulás, a Mikulás ünnepség, a karácsonyi est közös vacsorával, a Ki mit tud? ,a farsang, tavaszi egészségnevelési nap, véradó nap, ballagás, DÖK-nap, tavaszi kollégiumi kirándulás, stb. Ezek sikeréhez a nevelőtanárok szervező munkája mellett a tevékeny diákönkormányzat is hozzájárult.

Minden tanévben megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről és nemzeti emléknapjainkról, valamint névadónkról. Az ünnepi műsorok összeállítása egy-egy csoport és vezetőjük feladata volt. Valamennyien felelősen, igényesen, sok időt áldozva a felkészülésre állnak „színpadra".

Kiemelt fontosságúnak tekintem a szakmai felkészültség, a folyamatos megújulás szempontjából a továbbképzési lehetőségek kiaknázását. Ezen a téren is jól teljesítettünk az elmúlt időszakban. az előzőekben felsorolásra kerültek azok a továbbképzések, amelyek legalább 30 órában adtak lehetőséget mindenkinek új ismeretek szerzésére.

A városi középiskolák programjaihoz kapcsolódva rész veszünk minden évben BSZC Közgazdasági Technikum, a BSZC Bocskai István Szakképző Iskola, valamint a Hőgyes Endre Gimnázium szalagtűző ünnepségén, az iskolai nyílt napokon, a szülői értekezleteken és fogadó órákon, az iskolai ballagásokon. A két szakképző iskolából van a legtöbb diákunk, ezért e két iskola tantestületével szoktuk szakmai értekezlet keretében megbeszélni az aktuális feladatokat, sikereket, az egyéni odafigyelést, különleges bánásmódot igénylő tanulók helyzetét.

A Magyar Vöröskereszt Hajdúszoboszlói Területi Szervezete vezetőjének koordinálásában közös véradást szervezünk a BSZC Közgazdasági Technikummal, immár 10 éve. A 18. életévet betöltött diákjaink a kollégiumban találkoznak először a véradással. Jó érzéssel tölt el, hogy mi hívhatjuk fel a figyelmüket az önzetlen segítségadás fontosságára.

Természetesen a sokszínű programkínálat mellett a hétköznapok feladatai a legfontosabbak: az iskolai felkészülés, a szilenciumok, a kollégiumi közösségi foglalkozások, a felzárkóztatók. Mind-mind azt a célt szolgálják, hogy kollégistáink sikerrel vegyék az akadályokat a középiskolai tanulmányaikban.

Nem hallgatom el, hogy a sikerekkel szemben ott vannak a nehézségek is. Közöttük első számú a folyamatos, sokszor kilátástalannak tűnő küzdelem a dohányzás, a helytelen és kulturálatlan dohányzási szokások ellen. A Házirendsértésekből adódó fegyelemsértések kivizsgálása mindennapos tevékenységeink közé tartozik, elvéve az időt és energiát pedagógustól, vezetőtől építő jellegű, közösség-és személyiségformáló feladatok elvégzésétől.

„Nincsenek kerülőutak. Ahhoz, hogy a dolgok javuljanak, saját magunknak is javulnunk kell. Ha nem teszünk erőfeszítéseket, akkor a jelenünk a tegnapunkhoz fog hasonlítani."

Andrew Matthews

III. Fejlesztési elképzeléseim

1. A szervezeti struktúrára vonatkozó fejlesztési elképzeléseim

A „Nyitott kollégium"

A jól működő vezetési szerkezet kialakítása, a vezetők közötti világosan elhatárolt munkamegosztás, a folyamatos információcsere, a rövid, hatékony megbeszélések a stratégia tervezését éppúgy segítik, mint a napi operatív feladatok végrehajtását. A nevelőtestület minden tagjának egyénként és közösségként is számítok a munkájára.

A kollégium külső kommunikációja az utóbbi években nagyon sokat fejlődött. Egyre szélesebb tájékoztatást nyújt magáról a közösségi média felületeken (www.facebook.com/szepernokoli, Weblapcím: www.szepekoli.hu, www.instagram.com/szepernokoli, és a YouTube csatornánk https://www.youtube.com/@kollegiumszeperno4208/videos). Ez ma már elengedhetetlen ahhoz, hogy közel kerüljünk a „Z" és az „Alfa" generációhoz, akik otthonosan mozognak a digitális világban, az online platformokon és alkalmazásokban.

Törekednünk kell arra, hogy a szülőkkel való kommunikációban is erőteljes szerepet kapjanak a XXI. század infokommunikációs eszközök.

Hiába végzünk bármilyen jó munkát, ha arról a környezet, a partnerek (szülő, fenntartó, működtető, társintézmények, szakma, stb.) nem értesülnek.

PR tevékenység nélkül nincs arculatépítés, nincs „márkanév". Ebből kiindulva hoztam létre 2014 novemberében – a korábbi oldal 2011. óta inaktív volt, és megszüntetésre került – elsőként a facebook oldalunkat Szép Ernő Kollégium Official néven. Büszkeséggel tölt el, hogy mára 795 fő kedvelője van az oldalnak, köztük szülők, testvérek, rokonok, volt kollégisták.

Jelenleg ez a kommunikációs felület a leghatékonyabb „reklámfelületünk". Az intézményi honlapunk is megújult ebben a tanévben.

Illeszkedés Hajdúszoboszló város jövőképéhez

Külső kommunikációnk egyik meghatározó eleme az, hogy hogyan tudunk illeszkedni a gazdag hagyományokkal rendelkező középváros arculatához, az önkormányzattal, a partner intézményekkel és szervezetekkel milyen a kollégium kapcsolata. Jó kapcsolatunk van a város középiskoláival, a Hajdúszoboszlói Pedagógiai Szolgálattal, a Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális Szolgáltató Központtal, a Hajdúszoboszlói Rendőrkapitánysággal, a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtárral, a Bocskai Rendezvényközponttal, a Hajdúszoboszlói Polgárőr Közhasznú Egyesülettel, a Magyar Vöröskereszt Hajdúszoboszló és Debrecen Területi Szervezeteivel, a Magyar Orvostanhallgatók Szövetsége, a Hajdúszoboszlói Polgári Olvasókör civil szervezetekkel. Ezeket a kapcsolatokat folyamatosan kívánom fenntartani és bővíteni. Új kapcsolatok kiépítésére törekszem folyamatosan.

Bízom benne, hogy programjaink, rendezvényeink egy részével bekapcsolódhatunk a város közéletébe. Az önkormányzattal való jó kapcsolat példája 2023-ban, névadónk, Szép Ernő halálának 70. évfordulóján rendezett közös megemlékezésünk a Hajdúszoboszlói Polgári Olvasókörrel. Az ünnepségen a városvezetés mindhárom tagja részt vett. Ugyancsak jó példa az illeszkedésre legutóbbi nagy rendezvényünk, az I. Hajdú Koli Kupa, amely a vármegye 9 kollégiuma közötti sportverseny és örömünnep volt. A megnyitón ott volt és köszöntötte a diákokat a terület országgyűlési képviselője, a város polgármestere és a tankerület igazgatója is.

Kölcsönös együttműködés a város középiskoláival

A város három középiskolájával (Bocskai, Hőgyes, Közgazdasági), vezetőségével és nevelőtestületével jó az együttműködésünk. A hétköznapokban számíthatunk egymásra, az ünnepeinket (szalagtűző, ballagás) kölcsönösen látogatjuk. Közös nevelőtestületi értekezleteket tartunk évente egyszer. Fontosak ezek a találkozások, hiszen egymásra vagyunk utalva, egymás munkáját segítjük, ha jó a kapcsolat.

A vezetők munkamegosztása a szervezeti struktúrán belül

A vezetői kommunikáció legfontosabb eleme a bizalom. Az igazgató munkáját az igazgatóhelyettes közvetlenül segíti, aki irányítja az adminisztrációs munkát, szükség szerint összehangolja az operatív feladatokat, napi ügyekben döntéseket hoz. Koordinálja az innovációs kezdeményezéseket, a külső és belső továbbképzéseket. Az igazgató a stratégiát, az igazgatóhelyettes az operatív feladatokat látja el hangsúlyosan.

Humán erőforrás folyamatos fejlesztése, továbbképzések

A tantestület legnagyobb tartaléka az egyének folyamatos képzésében van. Vezetői törekvésem, hogy a pedagógusok folyamatosan képezzék magukat. Bár a jelenlegi nevelőtestületből hárman kötelezettek életkoruk alapján, vezetőként példát mutatva elvárom a pedagógusoktól, hogy képezzék magukat, tanuljanak új módszereket, próbáljanak ki innovatív eszközöket a pedagógusi munkájukban. A pedagógusok minden formában történő továbbképzése (szakmai konferencia, szervezett továbbképzés, belső továbbképzés, önképzés) új készségek kialakításához vezet. Ezek egyrészt beépülnek magának a pedagógusnak a szemléletébe, pedagógiai attitűdjébe, másrészt haszonnal aknázhatók ki az intézmény „márkanevének" megfogalmazásában.

A képzésekben résztvevők a megszerzett ismereteket közreadják, megindítva ezzel a belső innovatív folyamatokat.

A teljesítmény értékelési rendszer és az új pedagógus továbbképzési rendszer bevezetésével előtérbe kerül a pedagógusok értékelése, minősítése. Vezetőként nagy hangsúlyt szeretnék fektetni a jövőben is arra, hogy segítsem a kollégák tájékozódását, felkészülését ezekre a változásokra.

Szükséges, tervszerű és szakszerű belső ellenőrzés alkalmazása

Mindenkinek szüksége van a munkájával kapcsolatban visszajelzésekre és értékelésre. Az intézmény belső ellenőrzési tevékenységét tervszerűen, a jogszabályoknak és a fenntartói elvárásoknak megfelelően, megadott és ismert szempontok alapján végzi az intézményi vezetés. Az ilyen típusú vezetői ellenőrzés biztonságérzetet ad, hiszen minden érintett tisztában van az előre megfogalmazott elvárásokkal. Az ellenőrzés – szándéka szerint – építő jellegű kell, hogy legyen. Az igazgató és helyettese kiemelt feladatának tekintem a folyamatos foglalkozáslátogatásokat, azok szakszerű értékelését, segítve a pedagógusok felkészülését.

Az IKT- stratégia felülvizsgálata

A tudásalapú társadalomban a digitális vagy infokommunikációs ismeret kulcskompetencia. Nem kerülhető meg számunkra sem a kollégium IKT - infrastruktúrájának szakszerű felülvizsgálata, a helyzetelemzés, majd erre építve a reális stratégia kidolgozása. A felgyorsult, folyamatosan változó világban fontos, hogy legalább igyekezzünk követni a változásokat. 2019 nyarán kaptunk egy interaktív táblát, amelyet gyakorlatilag minden nap használunk versenyek, ünnepek, témahetek, stb. alkalmából.

2. Pedagógiai munkára vonatkozó fejlesztési elképzeléseim

Pedagógiai munkánk sikeressége összefügg a kollégium keresettségével. A tanulói létszám növelése érdekében a számításba jövő települések általános iskoláinak végzős tanulóival és szüleikkel találkozókat szervezünk, igyekszünk meggyőzni őket arról, hogy a kollégium mennyi hozzáadott értékkel és előnnyel tudja a tanulókat hozzásegíteni középiskolai tanulmányaik sikeres elvégzéséhez, ahhoz, hogy sikeres, önálló, testileg, lelkileg egészséges felnőttként éljék életüket.

A nevelés hangsúlyainak megfogalmazása

A kollégiumi nevelő munka alapja a nevelőtestület által közösen meghatározott értékrendszer (a szervezeti kultúra alapja). A kor elvárásainak megfelelően a hagyományos értékeket, kompetenciákat ki kell egészítenünk a modern, aktuális értékekkel. Napjainkban különösen nagy hangsúlyt kell helyezni a konfliktuskezelésre, a tanulók családi, szociális hátterének, szokásainak megismerésére, a diák motiváltságának, céljainak, személyiségjegyeinek feltárására azért, hogy hatékony pedagógiai segítséget tudjunk adni.

A tanulmányi munka struktúrájának és sikerkritériumainak meghatározása

Tanulmányi téren elsődleges feladatunk a tanuláshoz szükséges nyugodt légkör biztosítása, a fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások megszervezése. Hozzáadott pedagógiai értékünk egyik fokmérője kollégistáink tanulmányi teljesítménye.

Erkölcsi kötelességünk elmélyíteni a ránk bízott nemzedékben a folyamatos tanulás szükségességének tudatát, és fejleszteni azokat a képességeket, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulás átfogja életük egészét. Ennek keretében kiemelt területként kezelem a „megtanítani tanulni" elvet.

A tanulás hatékonyságának javítása érdekében fontosnak tartom a hagyományos pedagógia (felkérdezés, frontális tanári tevékenység, tanári előadás) mellett a korszerű, 21. századi módszerek (projekt, témahét, kooperáció) és eszközök használatának fokozatos elsajátítását és alkalmazását.

Emellett fontosnak tartom az önismeret, a pályaorientáció, a reális önkép kialakításának segítését, a szociális érzékenység, az érzelmi intelligencia, az önérvényesítés képességének fejlesztését is.

A siker érdekében a pedagógusoknak alkalmazkodniuk kell az új elvárásokhoz, ezért az alkalmazott módszerek tárházát is bővíteni kell. Ebben segítségünkre vannak a pedagógus továbbképzéseken elsajátítható ismeretek is (például a nevelőtestület több mint fele elvégezte a Komplex Alapprogram 120 órás képzést), amelyeket aztán beültetünk a hétköznapokba.

A közösségi tér megtöltése közösségépítő programokkal

Az egyén fejlesztésén túl, a közösség kialakításra és fejlesztésre is oda kell figyelni, ami csak abban az esetben működik, ha a nevelőtestületben összehangolt, egymást segítő munka folyik. Ennek keretében célom volt olyan közösségi tér kialakítása a kollégiumban, ahol mindazon kompetenciák (alkalmazkodás képessége a társakhoz, szolidaritás, egymás segítése, környezetünk óvása, a rendszeretet fejlesztése, egészségre nevelés) fejlesztésére a mindennapi életszerűségben lesz lehetőségük kollégistáinknak, amelyek sikerkritériumai a felelős felnőtté válásnak. A közösségi tér kialakítását a kollégium földszinti helyiségében személyes támogatásommal valósítottuk meg a lelkes diákokkal. Beszélgetőköröket, társasjátékokat, sakkozást, közös meccsnézést és még sok más közösségépítő programot tervezek ide. Remélem, a DÖK az új, fiatal kolléga koordinálásával újjáéled, magára talál, és önálló kezdeményezésekkel fogja segíteni a közösségépítést.

A kollégiumi foglalkozások rendszerének hatékonyabbá tétele az egyéni szükségletek figyelembevételével

Kollégistáink közel fele szakképzős tanuló (mezőgazdasági gépész, pincér, szakács, cukrász, eladó), akik az iskolába járás mellett szakmai gyakorlatokon vesznek részt, sokszor önhibájukon kívül kiszámíthatatlan időpontokban. Például ha egy szállodában nincs elég vendég, hazaküldik a pincér tanulót, helyette olyan időpontban hívják be dolgozni, amikor sokan vannak. Így viszont nekünk, kollégiumi nevelőknek nehéz tervezni, számítani egy-egy diákra kollégiumi programokon, versenyeken. Sokkörös egyeztetést igényelnek programjaink.

Alapból azt vesszük figyelembe a szervezésnél, hogy iskolai vagy gyakorlati hét van-e. Sok diákunk úgy választ gyakorlati helyet, hogy közel legyen az otthonához. Azok közül pedig, akik Hajdúszoboszlón teljesítik a gyakorlatukat, van, aki hajnali ötkor kel, és van, aki este tizenegyig dolgozik. A diákok sokszor fáradtak, kimerültek. Számukra az iskolai felkészítés, a felzárkóztató foglalkozások és a szabadidő hasznos eltöltésének nevelési szempontból leghatékonyabb arányait kell megtalálnunk. Minden kolléga kreativitására és aktivitására számítok a ebben a közös munkában.

A szabadidő hasznos eltöltésére a kollégiumi épületén kívül is kiemelkedően jó lehetőségek vannak. A város adottságai nagyon jók, például az Árpád uszoda, a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár programjai, a gyógy – és termálfürdő, a múzeumok, a Szent István parki szabadidős és sportpálya, stb.). A közelben lévő Debrecen is számtalan programlehetőséget kínál. (Csokonai Színház, Lovarda, Kölcsey Központ, MODEM, mozik, jégcsarnok, Agora Tudományos Élményközpont, adventi séta, Nagytemplom, Bűvösvölgy, stb.). A felsorolt helyszíneken az elmúlt 5 évben folyamatosan szerveztünk programokat kollégistáinknak, bízom benne, hogy hagyományaink folytatódnak.

Néhány új élménypedagógiai és készségfejlesztő elem, amelyek a következő ciklusban várnak megvalósulásra:

- drámapedagógiai műhelymunka külső szakember bevonásával,
- kortárssegítő képzés vagy tréning prevenciós céllal,
- disputa / Vitaklub külső moderátorral (kommunikáció és kritikus gondolkodás fejlesztése).
- projektalapú tanulás külső mentorral (pl. vállalkozási ötlet kidolgozása, környezetvédelmi projekt),
- mentálhigiénés nap – stresszkezelés, önismeret, jövőképépítés témában.

A diákönkormányzat szerepe

A diákönkormányzatnak (DÖK) a kollégiumi közösségi életben kiemelt szerepe van. Ha jól működik, kihat a tanár-diák, a diák-diák viszony alakulására is. A diák-önkormányzati munkában való részvétellel fejlődik a tanulók kezdeményezőkészsége, aktivitása, érdekérvényesítő képessége. Ugyanakkor a jogok és kötelességek gyakorlásával fejlődik alkalmazkodó képességük, döntési felelősségük és jogérzékük.

A DÖK-től azt várom, hogy új ötletekkel, javaslatokkal tegye színesebbé a kollégium életét, kezdeményezze közösségi programok, rendezvények, akciók (pl. karácsonyi adománygyűjtés,

szelektív hulladékgyűjtés, segítő programok) megszervezését és lebonyolítását. A kollégisták neveltségi szokásainak, káros szenvedélyeinek visszaszorításában is számítok a diákönkormányzat együttműködésére, remélve, hogy a kortárs közösség pozitív nevelő hatása olykor erősebb a családnál vagy a pedagógusnál.

Ide kapcsolódik az az elképzelésem, hogy csináljunk DÖK-akadémiát, diákvezetők képzését. A DÖK-akadémia célja, hogy a diákönkormányzat tagjai tudatos, kreatív és felelősségteljes szereplőivé váljanak a kollégium életének. A képzés során a diákvezetők olyan készségeket sajátíthatnak el, amelyekkel hatékonyan tudnak programokat szervezni, konfliktusokat kezelni, képviselni diáktársaikat, és aktívan hozzájárulnak a közösségépítéshez.

Alumni Program – Kapcsolattartás a volt diákokkal

Régi álmom a kollégiumi Alumni Program (SZEAP) megvalósítása.
A SZEAP célja a kollégium volt diákjainak szervezett formában történő elérése, bevonása és aktivizálása a kollégium közösségi és szakmai életébe. Az Alumni közösség egyfajta híd a múlt és a jelen között: megerősíti a kollégiumhoz való kötődést, közösségi példát ad a jelenlegi kollégistáknak, miközben segítheti a pályaorientációt, tanulmányi motivációt, sőt akár támogatások, szakmai együttműködések elérését is.

Az egészségnevelési munkacsoport tevékenységének támogatása

A korábbi években kialakított egészségnevelési programjainkat alapul véve biztattam arra a kollégákat és a kollégiumi ápolót arra, hogy dolgozzon egy egészségnevelési csoport munkaterv szerint, szakszerűen a diákok egészséges életmódra nevelésében. A személyi feltételek (pszichológus, ápolónő és csoportvezető nevelőtanárok) adottak voltak. Vezetőként a jövőben is támogatom a munkacsoport értékes programjait (őszi, tavaszi egészségnevelési nap, diabétesz világnapja, a tej világnapja, Happy Hét, együttműködés a debreceni orvostanhallgatókkal, stb.).

Az ÖKO-csoport munkájának támogatása

Az ÖKO-csoport 2023-ban alakult meg hivatalosan. Éves munkaterv alapján végzik környezeti nevelő munkájukat a fenntarthatóság jegyében (hulladékcsökkentési hét, fenntarthatósági témahét, állatok világnapja, stb.). Vezetőként a jövőben is támogatom a csoport minden hasznos és kreatív kezdeményezését.

A fentiekben ismertetett fejlesztési elképzelések egy része megoldható pénzügyi ráfordítás nélkül, emberi hozzáállással, más részéhez a fenntartó támogatásában bízom. Az elmúlt időszakban minden kisebb és nagyobb programunkhoz megkaptuk a Berettyóújfalui Tankerületi Központ anyagi és erkölcsi támogatását, amelyet ezúton is köszönök (budapesti, nagyváradi, kecskeméti tanulmányi kirándulás, szerencsi Mikulás-kupa, I. Hajdú Koli Kupa, és sok más).

Eltelt közös munkával 11 év. Bízom benne, hogy van közös jövőnk, amely szép és értékes programokat, sok-sok örömöt, sikert, és mindenekelőtt kiváló kollégistákat tartogat számunkra.

IV. Vezetői elveim, módszereim

Vezetői feladataim ellátása során mindenkor szem előtt tartom, hogy az intézményben folyó pedagógiai munka meg kell, hogy feleljen a jogszabályi, a fenntartói elvárásoknak, költséghatékonyan, a szakmai elvárásokhoz igazodva kell, hogy folyjon. A fenntartóval és a partnerekkel olyan munkakapcsolat kialakítására törekszem, amelyet a kiszámíthatóság, a tervszerűség és a kölcsönös tisztelet jellemez.

A feladatok tervezésekor, vezetői döntések előtt a kollégáim, az ügyben érintettek véleményét kikérem, ötleteiket, javaslataikat meghallgatom. A participatív döntéshozatal lehetőséget ad arra, hogy különböző nézőpontokat vegyek figyelembe, ami gazdagítja a döntéseket és növeli az elkötelezettséget. Egyben erősíti a csapatszellemet is.

A munkaszervezés során törekszem az egyértelmű és határozott feladat meghatározásra, a tervszerű időgazdálkodásra, a hatékony (egyenletes és arányos) munkamegosztásra. A kollégák olyan feladatokat kapnak a vezetőtől, amelyekben jól érzik magukat, „testhez állók".

A hiteles belső kommunikációnak meghatározó szerepet tulajdonítok a jó nevelőtestületi légkör, a tanulói közérzet kialakításában. Igyekszem mindig példát mutatni, hiszen csak így tudok követhető normákat felállítani.

Számomra fontos a nyílt kommunikáció, mert erre épül a bizalom és elkötelezettség.

A különböző erőforrások, felkutatását, megteremtését, és költséghatékony felhasználását - a jogszabályi keretek között - intézményvezetői munkám fontos követelményének tekintem. Célom, hogy gyorsan tudjak alkalmazkodni, reagálni a hirtelen változó körülményekre is. Ez egyben az innováció elősegítésének feltétele is.

Személyiségemmel, külső és belső kommunikációmmal, szakmai felkészültségemmel, kapcsolati tőkémmel kitartóan azon dolgozom, hogy az intézményi arculat, a kollégiumi „márkanév" tudatos és következetes formálásának koncepciója a nevelőtestület, a diákság és a partnerek számára egyaránt látható legyen.

Vezetői képességeimet arra összpontosítom, hogy a szilárd értékeken alapuló kollégiumi közösség hozzájáruljon a kollégista személyiségfejlődéséhez, folyamatosan és örömmel tanuló felnőtté válásához, a pedagógus pedig érezze és tudja: vezetője figyel munkájára, segíti a megfelelő körülmények megteremtésében, a nevelőtestületen belül azonos mércével méri

tevékenységét, biztatja, de elvárásokat is megfogalmaz irányába. A rendszeres és konstruktív visszajelzések kulcsfontosságúak a kollégák fejlődése és motiválása szempontjából. Következetesen minden közös projekt után konkrétan és támogatóan élek a visszajelzés lehetőségével, ezzel segítve az egyéni és a közösségi fejlődést is.

Folyamatosan képzem magam, törekszem új készségek és képességek szerzésére, ezzel is példát mutatva kollégáimnak. Bátorítom kollégáimat, hogy legyenek nyitottak a változásokra, képezzék folyamatosan magukat, hogy igazi újítók lehessenek a munkájukban.

Az intézmény belső ellenőrzési tevékenységét tervszerűen, a jogszabályoknak és a fenntartói elvárásoknak megfelelően kívánom végezni a kollégiumi tevékenység minden területén.

Vezetési attitűdöm menedzser szemléletre épül.

Vezetői tevékenységem alapértékeinek a pedagógiai humanizmust, a szeretetet, az őszinteséget, a bizalmat, a felelősségvállalást, mások munkájának megbecsülését tekintem.

Zárszó

A demográfiai adatok szerint a következő években a diákok száma várhatóan csökkeni fog. Mégis, ha arra gondolok, hogy közel száz vidéki diák sikeres középiskolai tanulmányait a Szép Ernő Kollégium tudja biztosítani, akkor meg kell tennünk mindent azért, hogy ez így legyen.

A kollégiumi dolgozói közösségnek is alkalmazkodnia kell az új generációk elvárásaihoz, igényeihez. Különösen a nevelőtanároké a felelősség, hogy megtalálják a hangot a 2010-es években született fiatalokkal. És persze viszont is, a diákok tanulhatnak a felnőttektől. Felesleges a „bezzeg az időmben!", mert nem rosszabbak vagy jobbak nálunk a diákjaink, csak más világba születtek bele, mint mi. Ezért a pedagógus legfontosabb feladata, hogy új módszerekkel és eszközökkel folyamatosan keresse, kutassa, hogy segítse, motiválja, biztassa és dicsérje diákjainkat.

Intézményvezetői munkámban mindig és mindenkor alapértéknek tekintem egy generáció-kutatással foglalkozó konferencia üzenetét:

Az új generációk motivációs struktúrájában nem lehet továbbra is meghatározó a hagyományos jutalmazás és büntetés. A „Z" és „Alfa" generációs fiatalok körében a szereplés, megmutatkozás, önkifejezés, megmérettetés, a siker lehetőségének biztosítása eredményesebb. Ehhez pedig újra kell gondolni a pedagógiai módszereket és tanuló központúvá szükséges tenni az oktatást-tanítást, a tudomány közvetítést. Ebben segítséget, eszközöket adhat a Z generáció által különösen elvárt internet és multimédia alkalmazása, a kooperatív módszerek, a projekt és problémaalapú oktatás. Ennek hiányában számolnunk kell szorongással, önértékelési zavarokkal, stresszes állapottal és agresszióval. Ezen utóbbiak elkerülésének kulcsténye zői a pedagógus részéről a bizalom, az elfogadás, a türelem és a SZERETET.

A stabil, értékeken alapuló jövőkép csak úgy képzelhető el, ha a következő öt évben a tárgyi innovációra törekvés mellett a nevelés-oktatás, a pedagógiai szemléletváltás, a szakmai munka módszereinek, tartalmának, hatékonyságának megújítása is közös célként fogalmazódik meg a nevelőtestület közösségében.

Ehhez kérem a pedagógus közösség, a nevelő munkánkat segítő munkatársak, a diákság, a fenntartó és a partnerek, különösen a szülők támogató együttműködését.

Hajdúszoboszló, 2025. 04. 13.

dr. Daróczy Ágnes
pályázó